

ราชรถปืนใหญ่

ราชรถปืนใหญ่ เป็นราชรถที่เชิญพระโกศพระบรมศพ พระศพ ของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศ์ ที่ทรงรับราชการทหารเมื่อครั้งดำรงพระชนม์ชีพ ในรั้วขบวนที่ ๓ แทนพระยานมาศสามลำคานตามธรรมเนียมเดิมจากพระบรมมหาราชวังหรือวังของพระบรมวงศ์พระองค์นั้น ๑ ใช้เวียนอุตราวัฏรอบพระเมรุมาศ ๓ รอบ ก่อนเชิญพระโกศพระบรมศพขึ้นสู่พระเมรุมาศ ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่กำหนดมีขึ้นในเดือนตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๐ นั้น ในการนี้ได้มีพระราชกระแสสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ ๑๐ เรื่อง การปฏิบัติในการจัดขบวนพระบรมราชอิสริยยศ โดยมีพระราชกระแสเกี่ยวกับราชรถปืนใหญ่ ดังนี้ ราชรถปืนใหญ่โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นใหม่ ซึ่งในตอนแรกได้มี โปรดเกล้าฯ ให้นำของเก่าไปซ่อม แต่ล่าสุดได้มีพระราชกระแสให้สร้างใหม่ ตามที่กองทัพบกได้เตรียมการเอาไว้ และให้ทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์เป็นผู้ลากจูงและดันตามธรรมเนียมโบราณ และก็จะทรงเฟื้องแวงแสลงเสด็จถวายพระบรมศพฯ ด้วยจากพระราชกระแสดังกล่าว กรมสรรพาวุธทหารบก ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดสร้างราชรถปืนใหญ่ในส่วนของโครงสร้างหลัก ร่วมกับกรมศิลปากรที่รับผิดชอบดำเนินการออกแบบและจัดสร้างในส่วนศิลปกรรมประกอบราชรถปืนใหญ่ โดยทั้งสองหน่วยงานได้ร่วมกันศึกษาหาข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ทั้งข้อมูลทางจดหมายเหตุ ภาพถ่าย วัตถุสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์หาข้อมูลลักษณะและส่วนประกอบของราชรถปืนใหญ่เพื่อดำเนินการซ่อมเก้าน้อมกระหม่อมจัดสร้างราชรถปืนใหญ่ถวายเพื่อสืบสานตามธรรมเนียมโบราณราชประเพณีและเป็นที่ยปรากฏพระเกียรติยศสืบไป

ขั้นตอนการดำเนินงานจัดสร้างราชรถปืนใหญ่

การจัดสร้างราชรถปืนใหญ่ เป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกรมสรรพาวุธทหารบกและกรมศิลปากร โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- หน่วยรับผิดชอบด้านโครงสร้าง : กรมสรรพาวุธทหารบก
- หน่วยรับผิดชอบรอง : ศูนย์ซ่อมสร้างสิ่งอุปกรณ์สายสรรพาวุธ กรมสรรพาวุธทหารบก จ.ปทุมธานี
- หน่วยจัดสร้างและบูรณะ : กองโรงงานซ่อมสร้างยุทโธปกรณ์สายสรรพาวุธ ศูนย์ซ่อมสร้างสิ่งอุปกรณ์สายสรรพาวุธ กรมสรรพาวุธทหารบก ค่ายสุรธรรมพิทักษ์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา

- หน่วยรับผิดชอบดำเนินงานศิลปกรรม : สำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร
- หน่วยงานรับผิดชอบจัดทำเชือกผูกศพราชรถ : กรมอุทการเรือ

การจัดสร้างราชรถปืนใหญ่ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนโครงสร้าง และส่วนงานศิลปกรรมประกอบฐานรองพระโกศพระบรมศพและส่วนประกอบราชรถ ในส่วนโครงสร้างราชรถปืนใหญ่ ดำเนินการจัดสร้างโดยกรมสรรพาวุธทหารบก และส่วนงานศิลปกรรม ดำเนินการจัดสร้างโดยสำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร